

Gajeva 3, 52100 Pula
Telefon/faks: 052 506 065
e-mail: ured@zelena-istra.hr
url: www.zelena-istra.hr

**Javna ustanova Pula Film Festival
Uspon na Kaštel 2
52100 Pula**

Pula, 24. srpnja 2019.

Ravnateljici, gđi Gordani Restović

Poštovana gospođo Restović,

obraćamo vam se s apelom za ukidanje vatrometa, u obliku u kojem ste do sada obilježavali početak Pulskog filmskog festivala, i to zbog uznemiravanja i usmrćivanja životinja.

Vjerojatno ni sami niste ostali ravnodušni prema fotografijama mrtvih ptica koje se već više godina zaredom objavljuju na društvenim mrežama i u tisku nakon vašeg vatrometa. Osim stradavanja ptica, i mnogi kućni ljubimci trpe veliki strah i nisu rijetki ljubimci koji se izgube nakon paničnog bijega. Broj ili intenzitet patnje i stradanja pasa, mačaka, ptica i drugih divljih i domaćih životinja teško je utvrditi, pa se oslanjamo na brojna negativna iskustva očevidaca i vlasnika.

Svoje ponašanje trebali bismo uskladiti s vremenom u kojem živimo, kada je svijest o nužnosti zaštite životinja sve veća. Neki gradovi prednjače u shvaćanju važnosti zaštite i dobrobiti životinja i zabranjuju bučne vatromete, dopuštajući samo one tihe, poput Collecchia u Italiji:

<https://dogtime.com/trending/33475-town-italy-switches-silent-fireworks-reduce-anxiety-animals>

Neki, poput Grada Rima, u potpunosti zabranjuju ne samo vatromete već i sva druga pirotehnička sredstva upravo zbog zaštite životinja:

https://www.ilmessaggero.it/roma/news/botti_capodanno_roma_vietati_ordinanza-4201109.html

Osim toga, današnja tehnologija omogućava i druge spektakularne alternative, poput laserskih "vatrometa". Zaista nije više nužno slaviti povezivati s bukom i pucanjem te patnjom i smrću životinja.

No, ne radi se samo o svijesti i dobroj volji. I važeći Zakon o zaštiti životinja (NN 102/2017, 32/2019) zabranjuje uznemiravanje i usmrćivanje životinja. Člankom 5. (1) zabranjeno je životinje usmrćivati, nanositi im bol, patnju i ozljede te ih namjerno izlagati strahu i bolestima, dok stavak 29. zabranjuje bacanje petardi na životinje ili drugih pirotehničkih sredstava".

Mišljenje o utjecaju vatrometa na ptice zatražili smo i od dvije najveće organizacije za zaštitu ptica u Hrvatskoj - Hrvatsko društvo za zaštitu ptica i prirode i Udruga BIOM. Obje su potvrdile iznesena stajališta: **Hrvatsko društvo za zaštitu ptica i prirode, 23. srpnja 2019.:** "Vatromet i detonacije koje nastaju prilikom njega u ptica uzrokuju njihovo plašenje, rastjerivanje i paničan bijeg. Posljedice su prvenstveno dramatične kod dnevnih ptica, koje noć provode spavajući, vrlo često se sakupljaju u velikom broju na pojedinim lokacijama koja zovemo spavališta. Uplašene nenadanim eksplozijama ptice sa spavališta panično bježe te se, zbog panike i nedostatka svjetla, sudaraju međusobno ili s drugim objektima pri čemu se

mogu teško ozlijediti. Ukoliko se nađu u blizini detonacija, pritisak koji nastaje eksplozijom dovodi do teških unutarnjih povreda i njihove smrti. Eksplozije kod ptica također uzrokuju fiziološki stres, koji kod pojedinih primjeraka može izazvati srčani ili moždani udar.

Iz gore navedenih razloga, zalažemo se za potpunu zabranu upotrebe pirotehničkih sredstava (uključujući petarde i druge eksplozivne naprave koje se prvenstveno koriste tijekom božićnih i novogodišnjih praznika) i vatrometa. Ukoliko vatromet nije moguće izbjeći, tada bi mjesta njegova ispaljivanja morala biti udaljena najmanje 1 km od spavališta ptica (on će se ionako vidjeti iz daljine), te na površinama na kojima se nalazi najmanji broj ptica (npr. velika parkirališta, luke i marine i sl.). Tibor Mikuška, B.Sc., Croatian Society for the Bird and Nature Protection, Gundulićeva 19a, 31000 Osijek, +385 31 202 796"

Udruga BIOM, 23. srpnja 2019. : "Vatromet u današnje doba je postao standard za vrijeme proslava, festivala i sličnih događanja. U Hrvatskoj, iako se najčešće koriste tijekom novogodišnjih praznika, pirotehnička sredstva se mogu koristiti bilo kada tijekom godine, uz odobrenje Ministarstva unutarnjih poslova. Utjecaj antropogenog uznemiravanja na divlje životinje je velika briga konzervacijske biologije te je kao takva tema mnogih znanstvenih istraživanja, a vrlo je aktualna tema upravo u onim periodima kada se masovno koriste. Osim divljih životinja, čije je ponašanje teže pratiti, puno nam je poznatije ponašanje domaćih životinja s kojima živimo. Uznemirenost, dezorijentiranost i tinitus su neki od simptoma izloženosti buci od vatrometa. Za Novu godinu ptice bježe s mjesta gdje odmaraju kako bi izbjegle iznenadnu buku koja ih uznemiruje te, ovisno o udaljenosti koju prelaze, veličini ptica i trajanju buke (vatrometa), može doći do iscrpljenosti ptica, ali isto tako može doći do kolizije sa zgradama, prometom ili drvećem. Ovakvo uznemiravanje predstavlja velik problem za ptice jer se veliki broj vrsta kreće u jatima, a sam razmjer uznemiravanja je na vrlo raširenom području. Zimski mjeseci su puno „teži“ za ptice, trebaju bolje čuvati energiju, te treba izbjegavati korištenje pirotehničkih sredstava kad je i gdje god je to moguće. U periodu gniježđenja koje se odvija u proljeće i rano ljeto, situacija je nešto drugačija. Ptice uslijed ovakvog uznemiravanja bježe s gnijezda, ostavljajući mlade ptice izložene vremenskim (ne)prilikama i predatorima. Ovisno o veličini vatrometa, može doći do potpunog napuštanja individualnih gnijezda ili pak cijelih kolonija. I ovdje ptice stradavaju u koliziji sa zgradama, prometom ili drvećem. Razlika u odnosu na novogodišnji vatromet je da su ptice puno raštrkanije i rahlije raspoređene u staništu, tako da kad dođe do ovakvog uznemiravanja, uznemiruje se relativno mali broj jedinki.

Poželjno je svako uznemiravanje divljih životinja svesti na najnižu moguću razinu. Lokaliziranjem područja na kojem se odvija korištenje pirotehničkih sredstava i izbjegavanjem poznatih lokacija gnijezda i kolonija ptica, značajno se smanjuje mogućnost uznemiravanja. Smanjenjem trajanja i intenziteta vatrometa pomaže se pticama, a također se može smanjiti i uznemiravanje. U današnje vrijeme postoje i alternativne opcije vatrometa, a to su tihi vatrometi. Za razliku od glasnih vatrometa, koji mogu imati za posljedice uznemirenost ptica i njihova stradavanja, tihi vatromet znatno smanjuje buku prilikom eksplozije. Udruga BIOM, Preradovićeva 34, Zagreb, 10000, info@biom.hr"

Stoga vas molimo da u dogovoru s drugim, eventualno mjerodavnim osobama ili tijelima, razmotrite naš prijedlog za mijenjanjem prakse bučnih vatrometa na otvaranju Pulskog filmskog festivala. Gore navedene organizacije koje se bave zaštitom ptica ponudile su svoju stručnu pomoć u tu svrhu.

O ovom zahtjevu upućenom Javnoj ustanovi Pula film festival informirat ćemo javnost.

Zahvaljujemo na pažnji. Nadamo se vašem razumijevanju i očekujemo cijenjeni odgovor.

S poštovanjem,
Dušica Radojčić, Zelena Istra